Arvoisa espoolainen päättäjä

Espoon ja Kauniaisten opettajien ammattiyhdistyksen kannanotto vuoden 2027 talousarvioon

Espoo on kasvava ja monimuotoinen kaupunki, jonka menestys rakentuu lasten ja nuorten osaamiselle, hyvinvoinnille ja tulevaisuudenuskolle. Näiden tavoitteiden tulee näkyä myös vuoden 2027 talousarviossa.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Oppilasmäärät kasvavat, oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeet lisääntyvät ja oppilasjoukko moninaistuu. Oppimisen tuen järjestäminen lähikouluperiaatteella on kalliimpaa kuin aiemmat alueelliset erityisluokat, sillä erityisluokka voidaan joutua perustamaan vain muutamalle oppilaalle. Oppilaiden todellinen tuen tarve ja sen yhdenvertainen toteuttaminen vaatii merkittävää lisärahoitusta.

On perusteltua seurata, kohdistuuko vuoden 2027 aikana riittävä osuus koulutuksen rahoituksesta siihen, mikä vaikuttaa suoraan oppimiseen: opetukseen, oppimateriaaleihin ja oppilaiden saamaan tukeen. Resurssien kohdentamista opetuksen ydintehtävään on arvioitava kriittisesti. Espoo käyttää oppilaskohtaisista toimintakuluistaan 26,9 % kiinteistöjen ylläpitoon.

Oppimateriaaleihin tarvitaan lisärahoitusta

Laadukasta opetusta ei voida toteuttaa ilman ajantasaisia oppikirjoja, tehtäväkirjoja ja digitaalisia oppimateriaaleja. Oppimateriaalien hinnat ovat nousseet merkittävästi, mutta koulujen tarvikemäärärahat eivät ole seuranneet kustannusten kasvua. Rehtoreista 88% ilmoitti, että vuonna 2026 oppimateriaaleihin osoitetut määrärahat olivat riittämättömät (Valtuustoaloite oppimateriaalien saatavuudesta -selvitys, Espoon SUPEn rehtoreille tehty Webropol-kysely 2026).

Liian monessa koulussa joudutaan valitsemaan oppituntien, muun opetuksen ja oppimateriaalien välillä. Oppikirjojen ja muiden oppimateriaalien hankintaan tarvitaan erillistä, korvamerkittyä lisärahoitusta, jotta jokaisella oppilaalla on käytössään opetussuunnitelman mukaiset materiaalit ja opettajilla mahdollisuus toteuttaa opetusta laadukkaasti. Oppikirjoista säästäminen on säästämistä oppimisesta.

Kuntouttavien luokkien ja sairaalakoulupaikkojen lisääminen on välttämätöntä

Opettajiin ja muuhun henkilöstöön kohdistuvat väkivalta- ja uhkatilanteet ovat lisääntyneet edelleen. Turvallinen työ- ja oppimisympäristö edellyttää riittävää henkilöstöä, toimivia tukipalveluja sekä henkilöstön kouluttamista haastavien tilanteiden ennaltaehkäisyyn ja hallintaan. Opettajien turvallisuuskoulutus on tärkeä osa koulujen turvallisuustyötä. Sen kustannuksia ei kuitenkaan tule kattaa koulujen omista määrärahoista, sillä silloin koulut joutuvat vähentämään resursseja opetuksesta ja oppimateriaaleista. Turvallisuuteen liittyvä henkilöstökoulutus tulee rahoittaa keskitetysti kaupungin tasolla.

Oppilaiden hyvinvoinnin ja koulunkäynnin tukemiseksi Espoo tarvitsee nopeasti lisää kuntouttavia luokkia ja sairaalakoulupaikkoja. Nykyiset palvelut eivät riitä vastaamaan kasvavaan tarpeeseen, mikä näkyy niin koulujen arjessa kuin oppilaiden mahdollisuuksissa saada oikea-aikaista tukea.

Riittävät tukipalvelut ehkäisevät ongelmien kärjistymistä, tukevat koulunkäynnin jatkumista ja vahvistavat oppilaiden osallisuutta sekä hyvinvointia ja säästävät tulevia kustannuksia.

Espoon opetukseen suunnatut resurssit tehokkaampaan käyttöön

Kaupungin tulee tarkastella kriittisesti hallinto- ja tilakustannusten kasvua sekä varmistaa, että aiempaa suurempi osa koulutuksen rahoituksesta käytetään opetukseen (vuonna 2025 toimintakuluista oppilasta kohden opetukseen käytettiin 53,7%, Kuutoskaupunkivertailu 2025). Espoon tulevaisuus rakennetaan tänään kouluissa. Jokainen koulutukseen tehty investointi vahvistaa kaupungin elinvoimaa, hyvinvointia ja osaamista pitkälle tulevaisuuteen.

EKOAY:n hallituksen puolesta

Anu Vilkki

EKOAY:n pj.